

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2C/69/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713207919
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2014:2713207919.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Boženu Michaláčovou v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, práv. zast.: JUDr. Vladimír Kán, advokát, AK ECKER- KÁN & partners, Nám. M. Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti odporcovi: D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. č. XX, XXX XX M., t.č. na neznámom mieste, zast.: X. M., zamestnankyňa Okresného súdu F., o zaplatenie sumy 50,70 € s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 50,70 € a náhradu trov konania v sume 16,50 € a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal zaplatenia sumy 50,70 €, čo predstavuje cenu cestovného lístka a postih za cestovanie bez platného cestovného lístka celkove vo výške 50,70 €, pretože odporca dňa 11.4.2012 na linke MHD č. 80 cestoval v Bratislave bez platného cestovného lístka. Žiadal tiež náhradu trov konania vo výške 104,38 €, čo predstavuje zapletený súdny poplatok z predmetu konania vo výške 16,50 € a 87,88 € trovy právneho zastúpenia.

Súdom ustanovená opatrovníčka odporcu, Viera Kesslová, zamestnankyňa Okresného súdu Senica bola riadne predvolaná na pojednávanie v danej veci, zo svojej neúčasti sa neospravedlnila, súd vec v zmysle § 101 ods.2 O.s.p. prejednal aj v jej neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 8.4.2013, výzvou na zaplatenie, na základe čoho zistil tento skutkový stav veci :
Odporca cestoval prostriedkom MHD v Bratislave dňa 8.4.2013 na linke č.63, bez platného cestovného lístka. Na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom.

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 11 z. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave
Základné povinnosti dopravcu v pravidelnej doprave

(1) Dopravca v pravidelnej doprave je povinný

a) prevádzkovať pravidelnú dopravu na autobusovej linke v súlade s udelenou dopravnou licenciou a so zmluvou o službách vo verejnom záujme (ďalej len "zmluva o službách") po celý čas ich platnosti (ďalej len "prevádzková povinnosť"),

- b) prepravovať cestujúcich podľa tarify (ďalej len "tarifná povinnosť") a vydať cestujúcemu cestovný lístok alebo iný doklad potvrdzujúci zaplatenie cestovného alebo ho zaevidovať v elektronickom systéme, ak sa na zaplatenie cestovného použilo elektronické médium,
- c) uzatvoriť zmluvu o preprave osôb s každým cestujúcim pripraveným na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku (ďalej len "prepravná povinnosť"); to neplatí, ak je vyčerpaná kapacita autobusu podľa osvedčenia o evidencii, cestujúci nie je podľa prepravného poriadku spôsobilý na prepravu alebo prepravu na trase autobusovej linky dočasne znemožňuje aktuálny technický stav, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

Podľa § 14 Z.č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave

Povinnosti cestujúcich v pravidelnej doprave

(1) Cestujúci je povinný

- a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
- b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,
- d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

(2) Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

(3) Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje v rozsahu podľa odseku 2 sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil na mieste paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.

Podľa § 16 Z.č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave

Cestovný lístok a kontrola cestovných lístkov

(1) Potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

(2) Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na jednu prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho vo vyznačenom časovom období platnosti cestovného lístka na opakované prepravy všetkými spojmi jednej autobusovej linky; v mestskom dopravnom systéme alebo v integrovanom dopravnom systéme aj viacerými alebo všetkými linkami dopravného systému.

(3) Jednorazový cestovný lístok je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok alebo jednorazový cestovný lístok vyhotovený na meno a priezvisko cestujúceho je neprenosný.

(4) Cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

(5) Cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

Podľa čl. 6 ods. 5 Prepravného poriadku v prípade, že cestujúci nezaplatí požadované cestovné a úhradu revízorovi priamo vo vozidle, cestujúci je povinný revízorovi preukázať sa osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Podľa Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave úhrada za cestovanie bez platného tarifného vybavenia je 50,00 €.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil ten právny záver, že návrh je podaný dôvodne. Odporca cestoval bez platného cestovného lístka, na výzvu revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom, preto je povinný zaplatiť základné cestovné platné v tom čase v sume 0,70 € a sankčnú úhradu v sume 50€. Súd preto návrhu v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, náhradu tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie práva proti žalovanému. Súd zastáva názor, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Náhradu trov právneho zastúpenia súd žalobcovi nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažuje za trovy vynaložené účelne. Súd nepopiera právo žalobcu dať sa v konaní zastúpiť advokátom, podľa Ústavy SR každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi (čl. 47 ods. 2 ústavy). Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Pri rozhodovaní o nároku úspešného účastníka na náhradu takto vynaložených trov právneho zastúpenia je však vždy potrebné skúmať ich účelnosť, ktorá sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia týchto trov. Merítkom účelnosti je nevyhnuté pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Súd považoval trovy žalobcu spojené s jeho zastúpením advokátom za neúčelné a nadbytočné, nakoľko v danom prípade sa jedná o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke. K uplatňovaniu týchto nárokov žalobcu dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, číslo spisovej značky žalobcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo linky MHD, výška žalovanej sumy a dátum zaslania pokusu o zmier. Vypĺňanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy žalobcu a nevyžaduje odborné znalosti, typovo sa jedná o jednu z najjednoduchších žalôb.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz)

K otázke neúčelnosti trov právneho zastúpenia v hromadných veciach sa vyjadril aj Najvyšší súd SR, napr. v uznesení 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.3.2014, v ktorom vyslovil záver, že „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc.“

Záver o nadbytočnosti a neúčelnosti trov právneho zastúpenia v skutkovo a právne porovnateľných veciach, prijal aj Krajský súd v Trnave, napr. v rozhodnutí sp. zn. 24Co/260/2014 zo dňa 26.8.2014, ktorým odvolací súd na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania len náhrady súdneho poplatku (a nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia) vo veci totožného žalobcu a skutkových okolností ako v prejednávanej veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a argumentáciu o neúčelnosti vynaloženia nákladov na právne zastúpenie advokátom v predmetnom konaní, ktoré napĺňa charakteristiku tzv. hromadných vecí, súd zaviazal žalovaného len k povinnosti nahradiť úspešnému žalobcovi sumu 16,50 € titulom zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/1995 Z.z.